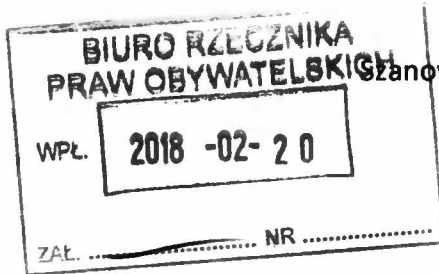

**Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji**

Szanowny Pan

Przemysław Kazimirski
Zastępca Dyrektora
Aleja Solidarności 77
00 - 090 Warszawa

Dot. Sprawy nr KMP.573.33.2017.

Wizytacja KMP w MOW w Oławie w dn. 28-29.11.2017 r.

W związku z otrzymaniem Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji, która została przeprowadzona w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Oławie w dn. 28-29.11.2017 r. i zaleceniem dokonania zmiany treści Statutu i Regulaminu polegającej na wpisaniu do katalogu praw wychowanków MOW prawa do odwiedzin w brzmieniu, które nie będzie ograniczać co do zasady kręgu, informuję, że podczas najbliższej Rady Pedagogicznej dokonamy stosownych zmian w statucie ZPR-S i Regulaminie Wychowanków zgodnie z Państwa sugestiami.

Państwa wizytacja była okazją do zapoznania się z naszą placówką przez instytucję zewnętrzną w zakresie warunków bytowych i funkcjonowania MOW w Oławie oraz pozwoliła naszym wychowankom na swobodne wypowiedzenie się na temat ich samopoczucia w Ośrodku i postrzegania przez nich MOW. Jest to dla nas istotne z punktu widzenia transparentności działania. Mamy duże poczucie satysfakcji wynikające z rozmów z Państwem, w tym tej na zakończenie wizytacji, w której podkreślaliście Państwo nasze atuty: panującą atmosferę, zaangażowanie kadry, skrupulatność w dokumentowaniu codziennych działań, dostęp wychowanków do opieki medycznej (w tym psychiatrycznej i stomatologicznej), współpracę z rodzicami, umożliwianie wychowankom praktyk religijnych, wygląd placówki i jej wyposażenie.

W mojej ocenie wizytacja przeprowadzona była w sposób bardzo szczegółowy i dokładny, z naciskiem na wysłuchanie wychowanków placówki, którzy potraktowani zostali poważnie. Cieszy nas także fakt, iż wychowankowie w czasie rozmów z Państwem stwierdzali, że dobrze się u nas czują i że nie widzą potrzeby dokonywania zmian. Nasi podopieczni poprzez takie wizytacje mają okazję przekonać się o tym, że ich sytuacja nie jest obojętna kadry placówki jak i osobom wizytującym placówkę. W swoich wyjaśnieniach przestanych Państwu wcześniej szczegółowo odniosłam się również do wszystkich wypowiedzi chłopców. Omówiłam je dokładnie z radą pedagogiczną.

Kwestie rzetelnego wypełniania zadań statutowych, a przede wszystkim relacje z wychowankami są dla nas niezwykle ważne. W naszej codziennej działalności staramy się przede wszystkim traktować wychowanków podmiotowo, czemu sprzyja zarówno relatywnie niewielka liczebność wychowanków, jak i nastawienie członków kadry pedagogicznej oraz realizacja wytyczanych celów w ujęciu zarówno krótko, jak i długofalowym. Oprócz zadań statutowych, jednym z naszych priorytetów jest stworzenie miejsca bezpiecznego i środowiska opartego na zaufaniu oraz poszanowaniu drugiego człowieka. Wierzymy, że tak stworzone środowisko daje szansę na odpowiednie realizowanie stojących przed nami zadań.

Cieszymy się, że w raporcie doceniono naszą politykę informacyjną, jak i zauważono nasze starania względem budowania pozytywnej atmosfery oraz kształtowania pozytywnych relacji, opartych na zaufaniu między kadrami a wychowankami, a także nasze działania w zakresie profilaktyki, z podkreśleniem działań prozdrowotnych.

Jeśli chodzi o trudności jakie napotykamy, to należy tu podkreślić, szczególnie w kontekście placówki MOW, że nie mamy możliwości rekrutacji wychowanków, którzy wskazywani są do naszej placówki w ramach centralnego systemu kierowania nieletnich. Tworzy to często niełatwe warunki, polegające na tym, że w jednej przestrzeni spotykają się różni młodzi ludzie, z różnych regionów, o różnej historii, pochodzący z różnych środowisk i rodzin, z różnorodnymi problemami w sferze psychicznej i zdrowotnej. Chłopcy są mocno zróżnicowani pod kątem posiadanych nawyków, umiejętności szkolnych, kultury osobistej, zinternalizowanych norm i zasad, obranych celów

i przekonañ. Powoduje to, że szczególnie na początku każdego roku szkolnego doświadczamy wielu problemów adaptacyjnych, będuących źródłem konfliktów i napięć. Naszym zadaniem jest umiejętne praca wobec postaw buntowniczych, oportunistycznych, antysystemowych, a także wobec przeniesienia agresji i frustracji przez wychowanków na najbliższe otoczenie ludzi dorosłych, czyli na kadre placówki.

Jak wiadomo MOW nie jest placówką opartą o zasadę dobrowolności pobytu, co powoduje, że wychowankowie przybywający do placówki częstokroć nastawieni są na „walkę, bunt, poszukiwanie i wytykanie błędów, czy podważanie zasad”. Do tego dochodzi fakt, iż w tym celu młodzi ludzie wykorzystują zazwyczaj swoje zdolności w zakresie manipulacji faktami, komunikacji z dorosłymi i rówieśnikami, czy też posługują się postawą roszczeniową. Dlatego też oprócz naszych działań wewnętrznych tak ważne są działania zewnętrzne, oparte o współpracę z rodzicami i opiekunami prawnymi. Tutaj niestety także napotykamy wiele trudności, spowodowanych różnymi czynnikami: brakiem bądź wprost przeciwnie nadmiernym, nadopiekuńczym zainteresowaniem rodziców, postawą roszczeniową, niewydolnością wychowawczą, wchodzeniem w niezdrowe koalicje ze swoimi dziećmi w ramach oporu przed działaniem instytucji, które rodzice często postrzegają jako mniej lub bardziej opresyjne i złowrogie.

Innym czynnikiem jest konieczność zaakceptowania przez wychowanków zasad wewnętrznych, które częstokroć są całkowicie rozbieżne z ich dotychczasowym, pozapłacówkowym trybem życia. Chłopcy doświadczają izolacji od dotychczas znanego środowiska oraz wielu ograniczeń regulaminowych, co także jest przyczyną powstawania napięć i wymaga czasu w ramach adaptacji i aklimatyzacji.

Mam nadzieję, że systemowe rozwiązania, będące również przedmiotem wizytacji, a które podnosicie Państwo także w swoich wystąpieniach do MEN oraz sprawozdaniach rocznych z działalności KMP (kwestia monitoringu, kontroli wychowanków w zakresie posiadania przedmiotów zabronionych, wykonywania testów na obecność środków psychotropowych), a będące również ostatnio istotnym zagadnieniem raportu NIK z kontroli MOW, spotkają się w końcu ze zmianą przepisów prawa. Bo przecież monitoring w placówce nie ma na celu ograniczania prywatności osób przebywających w MOW. Możliwość odtworzenia zapisanego w rejestratorze materiału z kamery może wspierać postępowanie wyjaśniające konkretnego zdarzenia i służyć przede wszystkim bezpieczeństwu osób przebywających w Ośrodku. Jest często bardzo pomocnym i wystarczająco obiektywnym narzędziem w kwestiach spornych.

Ponadto po analizie raportu zleciłam pedagogowi placówki, aby razem z zespołem wychowawców oraz Samorządem Wychowanków opracował procedurę składania skarg. Statut i Regulamin Wychowanków zawierają informację o pouczeniu o trybie odwoławczym w przypadku nałożonych na wychowanków kar. Na tablicach ogłoszeniowych na poszczególnych piętrach placówki widnieją numery telefonów do instytucji takich jak Rzecznik Praw Dziecka, Rzecznik Praw Obywatelskich wraz z ulotkami tych organów. Zgodnie ze statutem (paragraf 41.2.11) i Regulaminem Wychowanków każdy wychowanek ma prawo zgłaszania władzom Zespołu Placówek własnych pomysłów, uwag i oczekiwań dotyczących funkcjonowania placówki. Wychowankowie zgłaszają je w formie ustnej lub pisemnej. Jako dyrektor, ale też i członek kadry pedagogicznej, wyjaśniam zawsze na bieżąco w formie dialogu, rozmowy wszystkie sprawy kierowane do mnie ustnie. Zawsze bezzwłocznie w formie pisemnej odpowiadam na pisma składane przez wychowanków poprzez sekretariat (dziennik podawczy). W poprzednich latach pisma kierowane do dyrektora dotyczyły najczęściej następujących spraw – wyrażenia zgody na przepustkę pomimo niespełnienia wymagań regulaminowych, wyjścia na spacer z rodzicami pomimo braku zgody na przepustki, oglądania programów telewizyjnych podczas ciszy nocnej (w związku z ważnymi wydarzeniami – np. mecze piłki nożnej, chęć organizacji nocnego maratonu filmowego), zamiany udzielonej kary. Konstruując statut byliśmy przekonani, że w ramach powyższego katalogu (pomysłów, uwag i oczekiwań) mieszczą się również skargi. Aby jednak nie wykluczać możliwości składania wychowankom skarg podjęłam decyzję o formalnym utworzeniu dokumentu – Procedury składania skarg.

Uwagi zawarte w raporcie traktujemy jako wskazówki wynikające ze spojrzenia z zewnątrz, którego w naszym wewnętrznym oglądzie może czasami brakować. Raport został udostępniony nauczycielom i odczytany wychowankom. Wszystkie wnioski zostaną omówione w gronie kadry placówki, a zalecenia zostaną przez nas wprowadzone w życie.

Życząc wielu sukcesów

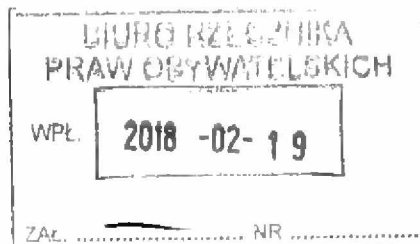
z poważaniem
DYREKTOR
Zespołu Placówek
Resocjalizacyjnych i Socjoterapeutycznych
w Oławie
mgr Małgorzata Mrozińska

WRS.510.16.2018.JK

Warszawa, 13 lutego 2018 r.

Pan
Przemysław Kazimirski
Zastępca Dyrektora Zespołu
Krajowy Mechanizm Prewencji
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Dyrektorze

W odpowiedzi na pismo nr KMP.573.33.2017 z dnia 30 stycznia 2018 w sprawie zalecenia zawartego w raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Oławie uprzejmie informuję, że Ośrodek Rozwoju Edukacji przy typowaniu placówek uwzględni zalecenie i nie będzie kierował do MOW dzieci, które ze względu na swoją niepełnosprawność lub nawet czasowe obniżenie sprawności nie mogłyby samodzielnie funkcjonować w placówce.

L. parawitalem

OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI
WICEDYREKTOR

M. Habib
mgr Marzenna Habib